Autor: Karolina Tatarczyk

Metody numeryczne (Matematyka)

Projekt 8

Całkowanie numeryczne. Kwadratury Newtona-Cotesa

Napisać procedurę realizującą algorytm złożonej kwadratury Simpsona.

- a) Policzyć całkę z funkcji $f(x) = \sin(\sin x)$ w przedziale $(0, \pi)$ z dokładnością 10^{-3} .
- b) Policzyć pole obszaru pomiędzy krzywą $f(x) = \exp(-x^2)$ a osią OX w przedziale (-5, 5) z dokładnością 10^{-5} .

Rozwiązanie

Program

```
In[3]:= Clear[kwadratura]
    kwadratura[f_, a_, b_, m_] := Module[{delta = (b - a)/m, s1 = 0, s2 = 0, s, w},
    For[i = 1, i ≤ m - 1, i += 2,
        s1 += f[a + i * delta]];
    For[i = 2, i ≤ m - 2, i += 2,
        s2 += f[a + i * delta]];
    s1 *= 4;
    s2 *= 2;
    s = s1 + s2 + f[a] + f[b];
    w = (delta * s)/3;
    Return[w]
    ]
```

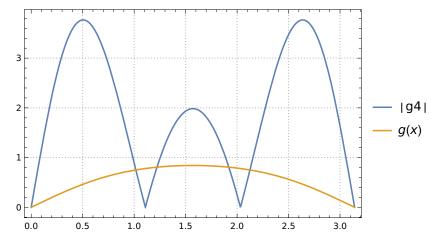
Przykład testowy

```
In[5]:= f[x_] := x^3-x^2;
Print["Liczę przybliżoną wartość całki na przedziale [-1,1] :∫" f[x]]
Print["Wynik:"]
kwadratura[f, -1, 1, 4]
```

```
Liczę przybliżoną wartość całki na przedziale [-1,1]:\int (-x^2+x^3)
       Wynik:
 Out[8]= -\frac{2}{-}
    Zadanie a)
  In[9]:= Clear[g, a1, b1, g4, mm, m, M, prawa, R, a, b]
       g[x] := Sin[Sin[x]];
       a1 := 0;
       b1 := Pi;
       d1 := 10^{(-3)};
       Print
        "By obliczyć potrzebną ilość podprzedziałów liczę 4 pochodną funkcji "g[x]
       g4 = D[g[x], \{x, 4\}]
       Print["Na wykresie przedstawiony został wykres
           wartości bezwzględnej pochodnej oraz funkcji podcałkowej"
       Plot[{Abs[g4], g[x]}, {x, a1, b1}, PlotTheme \rightarrow "Detailed"]
       Print["Wyszukuję wartość maksymalną:"]
       mm1 = NMaximize \left[ \left\{ Abs[g4], a1 \le x \&\& x \le b1 \right\}, x \right]
       Print["Wyłuskuję samą wartość maksymalną"]
       M1 = mm1[1]
       Print["Wyliczam wartość 'm' z wzoru na oszacowanie błędu:"]
       prawa = (((b1-a1)^5 * M1 * d1^(-1))/180)^(1/4)
       Print["Ponieważ m musi być całkowitą
           liczbą parzystą, nakładam na nią kolejną funkcję"
       m1 = Ceiling[prawa] + 1
       Print["Mając już ilość podprzedziałów mogę oszacować wartość całki ∫"g[x]
       kwadratura[g, a1, b1, m1] // N
       By obliczyć potrzebną ilość podprzedziałów liczę 4 pochodną funkcji Sin[Sin[x]]
Out[15]=
       Cos[Sin[x]] \times Sin[x] + 6 Cos[x]^2 Cos[Sin[x]] \times Sin[x] +
        4 \cos[x]^2 \sin[\sin[x]] + \cos[x]^4 \sin[\sin[x]] - 3 \sin[x]^2 \sin[\sin[x]]
       Na wykresie przedstawiony został wykres
```

wartości bezwzględnej pochodnej oraz funkcji podcałkowej

Out[17]=

Wyszukuję wartość maksymalną:

Out[19]=

 $\{3.76783, \{x \rightarrow 2.63719\}\}\$

Wyłuskuję samą wartość maksymalną

Out[21]=

3.76783

Wyliczam wartość 'm' z wzoru na oszacowanie błędu:

Out[23]=

8.94627

Ponieważ m musi być całkowitą liczbą parzystą, nakładam na nią kolejną funkcję

Out[25]=

10

Mając już ilość podprzedziałów mogę oszacować wartość całki $\int Sin[Sin[x]]$

Out[27]=

1.78672

Zadanie b)

```
ln[28]:= h[x_] := Exp[-x^2];
       a2 := -5;
       b2 := 5;
       d2 := 10^{(-5)};
       Print[
         "By obliczyć potrzebną ilość podprzedziałów liczę 4 pochodną funkcji "h[x]
       h4 = D[h[x], \{x, 4\}]
       Print "Na wykresie przedstawiony został wykres
            wartości bezwzględnej pochodnej oraz funkcji podcałkowej"
       \label{eq:plot_abs} $$\operatorname{Plot}[Abs[h4],\,h[x]],\,\{x,\,a2,\,b2\},\,\operatorname{PlotTheme} \to "\operatorname{Detailed}",\,\operatorname{PlotRange} \to \operatorname{All}]$$
       Print["Wyszukuję wartość maksymalną:"]
       mm2 = NMaximize [{Abs[h4], a2 \leq x && x \leq b2}, x]
       Print["Wyłuskuję samą wartość maksymalną"]
       M2 = mm2[1]
        Print["Wyliczam wartość 'm' z wzoru na oszacowanie błędu:"]
        prawa2 = (((b2-a2)^5 * M2 * d2^(-1))/180)^(1/4)
        Print["Ponieważ m musi być całkowitą
            liczbą parzystą, nakładam na nią kolejną funkcję"
       m2 = Ceiling[prawa2] + 1
        Print|"Mając już ilość podprzedziałów mogę oszacować wartość całki ∫"h[x]
        kwadratura[h, a2, b2, m2] // N
        By obliczyć potrzebną ilość podprzedziałów liczę 4 pochodną funkcji e^{-x^2}
Out[33]=
       12 e^{-x^2} - 48 e^{-x^2} x^2 + 16 e^{-x^2} x^4
       Na wykresie przedstawiony został wykres
          wartości bezwzględnej pochodnej oraz funkcji podcałkowej
Out[35]=
        10
                                                                      - |h4|
                                                                      - h(x)
```

O

Wyszukuję wartość maksymalną:

Out[37]=

$$\{12., \{x \rightarrow -7.94626 \times 10^{-11}\}\}\$$

Wyłuskuję samą wartość maksymalną

Out[39]=

12.

Wyliczam wartość 'm' z wzoru na oszacowanie błędu:

Out[41]=

160.686

Ponieważ m musi być całkowitą liczbą parzystą, nakładam na nią kolejną funkcję

Out[43]=

162

Mając już ilość podprzedziałów mogę oszacować wartość całki $\int e^{-\mathsf{x}^2}$

Out[45]=

1.77245